

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-11162/2016-ERU

V Ostravě 13. června 2017

Č. j. 11162-10/2016-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-11162/2016-ERU a zahájeném dne 11. listopadu 2016 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s účastníkem řízení, kterým je podnikající fyzická osoba [REDAKCE] ve věci podezření ze spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona rozhodl

takto:

Správní řízení vedené Energetickým regulačním úřadem pod sp. zn. OSR-11162/2016-ERU s účastníkem řízení, kterým je podnikající fyzická osoba [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), ve věci podezření ze spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona, kterého se měl účastník řízení dopustit jakožto držitel licence na výrobu elektřiny č. [REDAKCE] tím, že v rozporu s ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona nebyl v období od 16. ledna 2014 do 10. listopadu 2016 registrovaným účastníkem trhu, se zastavuje.

Odůvodnění

I. Úvod

Na základě vlastních zjištění Energetického regulačního úřadu (dále jen „Úřad“) bylo s účastníkem řízení dne 11. listopadu 2016 zahájeno správní řízení ve smyslu ust. § 46 správního řádu pro podezření ze spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona.

II. Průběh správního řízení

Po prostudování podkladů, jež byly do správního spisu převzaty dne 31. října 2016, o čemž byl téhož dne vyhotoven Záznam o vložení do spisu, č. j. 11162-2/2016-ERU, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil

účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto dne 9. listopadu 2016 vydal v souladu s ust. § 150 správního řádu příkaz, č. j. 11162-3/2016-ERU, kterým byla účastníku řízení za spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona uložena pokuta ve výši 15 000 Kč, opatření k nápravě zjištěného protiprávního stavu a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Příkaz byl účastníkovi řízení doručen dne 11. listopadu 2016.

Dne 25. listopadu 2016 prostřednictvím pošty byl Úřadu doručen přípis účastníka řízení, který byl správním orgánem posouzen v souladu s ust. § 37 odst. 1 věty druhé správního řádu dle svého skutečného obsahu jako odpor proti příkazu. Jelikož podání bylo doručeno (i podáno na poštu) po uplynutí zákonné lhůty pro podání odporu bylo podání účastníka řízení (odpor) vyhodnoceno jako opožděný odpor, o čemž byl účastník řízení vyrozuměn přípisem ze dne 14. prosince 2017, č. j. 11162-5/2016-ERU. Součástí vyrozumění byla i výzva účastníku řízení k doložení svých majetkových poměrů (s ohledem na informace obsažené v podání, a to že se jedná o invalidního důchodce) za účelem případného vyhodnocení podání účastníka řízení jako podnět k provedení přezkumného řízení.

K výzvě Úřadu účastník řízení v přípisu doručeném Úřadu dne 21. prosince 2016 sdělil, že jeho starobní důchod je ve výši 14 342 Kč měsíčně, z něhož hradí 4 000 Kč za plyn, 2 000 Kč za elektřinu, 1 000 Kč za vodné a stočné a 500 Kč za telefon.

Správní orgán prvního stupně vyhodnotil podání účastníka řízení doručené Úřadu dne 25. listopadu 2016, s ohledem na jeho doplnění přípisem doručeným Úřadu dne 21. prosince 2016, jako podnět k provedení přezkumného řízení a postoupil jej nadřízenému správnímu orgánu.

Rozhodnutím ze dne 9. března 2017, č. j. 03024-2/2017-ERU, předsedkyně Úřadu ve zkráceném přezkumném řízení rozhodla, že příkaz ze dne 9. listopadu 2016, č. j. 11162-3/2016-ERU, se zrušuje a že právní účinky tohoto rozhodnutí nastávají ode dne právní moci uvedeného příkazu. Rozhodnutí bylo účastníku řízení doručeno dne 22. března 2017.

Předsedkyně Úřadu v rozhodnutí ze dne 9. března 2017, č. j. 03024-2/2017-ERU, dospěla k závěru, že příkaz byl vydán v rozporu s právními předpisy, neboť Úřad dostatečně a přezkoumatelným způsobem neodůvodnil, zda ukládaná pokuta není pro účastníka řízení likvidační a zda je přiměřená všem okolnostem, včetně majetkových a osobních poměrům účastníka řízení. Při novém projednání věci by měl Úřad posoudit všechny skutečnosti rozhodné pro stanovení výše pokuty a na základě toho pokutu vyměřit v přiměřené výši. Tento svůj postup musí náležitě odůvodnit.

V rámci nového projednání bylo rozhodnutí předsedkyně Úřadu ze dne 9. března 2017, č. j. 03024-2/2017-ERU, do správního spisu vloženo dne 23. května 2017 Záznamem o vložení do spisu, č. j. 11162-8/2016-ERU.

Výzvou ke sdělení ze dne 23. května 2017, č. j. 11162-9/2016-ERU, byl účastník řízení správním orgánem vyzván ke sdělení důvodů bránících v registraci u operátora trhu. Výzva byla účastníku řízení doručena dne 24. května 2017. Účastník řízení se k uvedené výzvě písemně nevyjádřil.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR-11162/2016-

ERU ke dni vydání tohoto rozhodnutí, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto rozhodnutí úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

III. Popis skutkového stavu

Účastník řízení je ode dne 16. prosince 2013 držitelem licence na výrobu elektřiny č. [REDAKCE] pro provozovnu [REDAKCE] o celkovém instalovaném elektrickém výkonu ve výši 0,00460 MW.

Dle veřejně dostupných údajů operátora trhu (<http://www.ote-cr.cz/registrace-a-smlouvy/seznam-ucastniku-trhu>), tj. společnosti OTE, a.s., se sídlem Praha 8 - Karlín, Sokolovská 192/79, PSČ 186 00, IČO: 264 63 318 (dále jen „OTE“ nebo „operátor trhu“), je účastník řízení registrovaným účastníkem trhu ve smyslu ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona ode dne 6. června 2017.

IV. Právní hodnocení

Správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona se dopustí držitel licence na výrobu elektřiny tím, že poruší některou z povinností uvedených v ust. § 23 odst. 2 písm. a) až i) nebo písm. k) až r) energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval uvedeným správním deliktem v návaznosti na porušení povinnosti vyplývající z ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona, z něhož plyne, že výrobce elektřiny, tj. držitel licence na výrobu elektřiny, je povinen zaregistrovat se do 30 dnů od udělení licence na výrobu elektřiny u operátora trhu; zaregistrováním se výrobce elektřiny stává registrovaným účastníkem trhu. Tato povinnost je v energetickém zákoně zakotvena s účinností ode dne 30. prosince 2004 [před 1. lednem 2016 v ust. § 23 odst. 2 písm. n)].

V rámci správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení je držitelem licence na výrobu elektřiny č. [REDAKCE] a to ode dne 16. prosince 2013.

Den rozhodný pro počátek běhu 30denní lhůty k registraci účastníka řízení u operátora trhu je 16. prosinec 2013, tzn. den nabytí právní moci rozhodnutí o udělení licence. Nejpozději dne 16. ledna 2014 tedy již měl být účastník řízení v souladu s ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona registrovaným účastníkem trhu.

Jelikož se účastník řízení registroval u operátora trhu až dne 6. června 2017, má správní orgán za zjištěné a prokazané, že účastník řízení nebyl v období od 16. ledna 2014 do 5. června 2017 (tj. do dne předcházejícího registraci účastníka řízení u operátora trhu) registrovaným účastníkem trhu, přestože v tomto období byl, resp. i nadále je, držitelem licence na výrobu elektřiny a měl tedy povinnost zaregistrovat se u operátora trhu ve smyslu ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno pouze pro část výše uvedeného období, a to pro období od 16. ledna 2014 do 10. listopadu 2016 (tj. do dne předcházejícího zahájení tohoto správního

řízení), a proto je předmětem tohoto správního řízení porušení ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona účastníkem řízení pouze v tomto období.

IV. I. Formální a materiální stránka správního deliktu

S ohledem na vše výše uvedené má správní orgán za to, že účastník řízení, jakožto držitel licence na výrobu elektřiny č. ██████████, porušil ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona, když v období od 16. ledna 2014 do 10. listopadu 2016 nebyl registrovaným účastníkem trhu, čímž naplnil formální znaky správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona. Správní orgán se nicméně musel zabývat také materiální stránkou uvedeného správního deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot.

Při posouzení materiální stránky správního deliktu je třeba vycházet zejména ze skutečnosti, že každá skutková podstata správního deliktu implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako správní delikt.

Účel povinnosti držitele licence na výrobu elektřiny zaregistrovat se u operátora trhu je třeba spatřovat zejména v tom, že tímto se držitel licence na výrobu elektřiny stává registrovaným účastníkem trhu. Následně má jakožto registrovaný účastník trhu zajištěn přístup do systému OTE a je mu umožněno na trhu participovat za splnění podmínek pravidel trhu. Bez registrace u operátora trhu tedy není reálně možné vykonávat činnost výrobce elektřiny v rámci regulovaného trhu, byť veřejnoprávní oprávnění vzniká již udělením licence na výrobu elektřiny. Jedná se tedy o stěžejní povinnost výrobce elektřiny, na niž jsou následně navázány další povinnosti výrobce elektřiny vůči operátorovi trhu (viz zejména ust. § 30 odst. 2 energetického zákona), konkrétně například povinnost předkládat operátorovi trhu „Měsíční výkazy o výrobě a spotřebě elektřiny výrobcem“ dle ust. § 27 odst. 1 vyhlášky č. 541/2005 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou, zásadách tvorby cen za činnosti operátora trhu s elektřinou a provedení některých dalších ustanovení energetického zákona, a následně dle ust. § 49 odst. 1 vyhlášky č. 408/2015 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou, na základě kterých zpřístupní operátor trhu příslušnému provozovateli přenosové nebo distribuční soustavy výpočet plateb za systémové služby, činnosti operátora trhu a na podporu elektřiny z podporovaných zdrojů.

Dále v důsledku opomenutí výrobce elektřiny zaregistrovat se u operátora trhu operátor trhu neví o existenci výrobce elektřiny a tedy ani nezná údaje o jeho vlastní spotřebě vyrobené elektřiny. Operátor trhu tak nemůže tyto údaje zahrnout do scénářů spotřeby,

keré vytváří. Dochází tak ke zkreslování poznatků operátora trhu, které jsou důležité pro predikci budoucího vývoje.

V daném případě došlo k narušení veřejného zájmu na regulaci trhu s elektřinou, neboť kdyby na trhu s elektřinou docházelo k takovému protiprávnímu jednání běžně, jednalo by se zcela nepochybně o absolutně neudržitelný stav, který by byl v rozporu se zájmy společnosti. Pro účely posouzení je však nutné také přihlídnout zejména k tomu, že účastník řízení již je, počínaje 6. červnem 2017, registrovaným účastníkem trhu s elektřinou ve smyslu ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona, a také k tomu, že účastník řízení je podnikající fyzická osoba, která dle licence provozuje provozovnu s celkovým instalovaným elektrickým výkonem pouze ve výši 0,00460 MW.

Výše uvedené skutečnosti poukazují na existenci konkrétní společenské škodlivosti jednání účastníka řízení, nicméně tato společenská škodlivost dle správního orgánu nedosahuje takové míry intenzity, aby odůvodňovala závěr o naplnění materiální stránky správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona (společenská škodlivost jednání účastníka řízení je nižší než nepatrná), a to zejména s ohledem na to, že účastník řízení již přestal udržovat protiprávní stav.

IV. II. Zastavení správního řízení

Aby mohl správní orgán postihnout delikventa za spáchání správního deliktu, musí být naplněna jak formální, tak i materiální stránka vytykaného správního deliktu. V daném případě dospěl správní orgán k závěru, že vytykané jednání účastníka řízení sice naplnilo formální stránku správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona, nenaplnilo však materiální stránku uvedeného správního deliktu. Je tedy nutné konstatovat, že vytykané jednání účastníka řízení není správním deliktem dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona, a proto správní řízení rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. o zastavení správního řízení vedeného s účastníkem řízení pod sp. zn. OSR-11162/2016-ERU.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k předsedkyni Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

JUDr. Zuzana Šmídová, v. r.
ředitelka odboru správních řízení